Aan de Raad

Made, 12 oktober 2026

Raadsvergadering 5 november 2026	**Registratienummer:** 2026016267 **Casenr:** Meerdere
Onderwerp: Begroting 2027-2030	

Portefeuillehouder: W.G.M. Alink **Ambtelijke coördinatie:** Middelen **Steller:** J.J.C.M. Brouwers	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit	**Voorbereiden 'Raad in Gesprek':** ☐ Ja ■ Nee

SAMENVATTING

De begroting voor 2027 laat een exploitatieoverschot van € 0 zien, het structureel resultaat bedraagt € 3.000. Dit betekent dat in 2027 onze structurele lasten volledig worden gedekt door structurele baten. Hierbij onttrekken we 1.195 miljoen euro uit de algemene reserve als structureel dekkingsmiddel. Dit doen we conform voorschriften van de toezichthouder. De gemeente staat de komende jaren voor een financiële uitdaging, voor de jaren 2028 tot en met 2030 laat het meerjarenperspectief namelijk structurele tekorten zien. Oorzaak hiervan is onder andere de teruglopende baten vanuit het gemeentefonds. Het college kiest ervoor deze opgave inzichtelijk te maken en in 2027 samen met de raad toe te werken naar structurele oplossingen. Daarbij kijken we kritisch naar onze uitgaven, investeringen, beleidsdoelen en de financiële ruimte die beschikbaar is.

VOORGESCHIEDENIS

Tijdens de raadsvergadering van 9 juli 2026 stemde de raad in met de kaderbrief 2027. Met deze kaderbrief gaf het college richting voor het opstellen van de begroting 2027 en de meerjarenraming tot en met 2030. De vastgestelde uitgangspunten uit de kaderbrief zijn verwerkt in deze begroting.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Met deze begroting willen we een financieel verantwoorde basis leggen voor de uitvoering van het bestuursakkoord Een nieuwe koers vooruit. Voor 2027 is het gelukt een structureel sluitende begroting aan te bieden. Dat is een belangrijke eerste stap, maar daarmee zijn de financiële uitdagingen voor de komende jaren niet opgelost.

Voor 2028 tot en met 2030 staan we voor aanzienlijke financiële opgaven. De structurele tekorten bedragen volgens de huidige ramingen respectievelijk € 4,171 miljoen, € 3,865 miljoen en € 4,243 miljoen.

Ons doel is om toe te werken naar een structureel sluitend meerjarenperspectief, waarbij we noodzakelijke voorzieningen in stand houden, ruimte blijven bieden voor de ontwikkeling van

onze gemeente en zorgvuldig omgaan met de beschikbare middelen. Daarvoor zijn duidelijke prioriteiten, realistische investeringsplannen en bewuste bestuurlijke keuzes noodzakelijk.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?

De Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de gemeentelijke financiële verordening vormen het kader voor het opstellen en vaststellen van de begroting. Het college biedt de ontwerpbegroting aan de gemeenteraad aan, die de begroting vaststelt

DUURZAAMHEIDSPARAGRAAF

Ja
Toelichting: Met deze begroting werken we aan een duurzame en toekomstbestendige gemeente. Daarbij staat het verder op orde brengen van de financiële en organisatorische basis centraal. Door realistisch te begroten, kritisch naar onze uitgaven en investeringen te kijken en bewuste keuzes te maken, zorgen we voor een gezonde financiële huishouding. Zo leggen we een stevige basis om ook op langere termijn onze maatschappelijke, economische en ecologische ambities waar te kunnen maken.

WAT GAAN WE DOEN?

1. **De financiële basis verder op orde brengen**

In de voorbereiding op de begroting 2027 hebben we kritisch gekeken naar bestaande budgetten, verplichtingen en personeelslasten. Daarmee hebben we een belangrijke stap gezet naar een realistischere financiële basis. Deze werkwijze zetten we voort. We blijven kritisch beoordelen welke middelen daadwerkelijk nodig zijn, waar budgetten kunnen worden bijgesteld en welke activiteiten het meest bijdragen aan onze maatschappelijke doelstellingen.

2. **Kritisch kijken naar de investeringen**

De komende jaren staan we voor belangrijke investeringsopgaven. Tegelijkertijd hebben investeringen gevolgen voor toekomstige begrotingsjaren, onder meer door afschrijvings- en rentelasten. Daarom willen we de investeringsplanning nadrukkelijk betrekken bij de verdere financiële afwegingen. Daarbij kijken we naar de noodzaak, prioriteit, haalbaarheid en planning van investeringen, evenals naar de gevolgen voor de exploitatie op langere termijn. Dit moet bijdragen aan een realistisch investeringsprogramma dat aansluit bij onze financiële mogelijkheden en bestuurlijke ambities.

3. **Toewerken naar een structureel sluitende meerjarenbegroting**

De financiële tekorten vanaf 2028 vragen om verdere keuzes. Het college wil deze keuzes niet uitsluitend benaderen als een bezuinigingsopgave, maar vanuit een bredere beoordeling van onze taken, beleidsdoelen, investeringen en beschikbare middelen.

Welke activiteiten zijn noodzakelijk? Waar liggen onze prioriteiten? Welke werkzaamheden kunnen anders of efficiënter worden georganiseerd? En welke ambities moeten mogelijk worden bijgesteld of gefaseerd?

In 2027 starten we een traject om deze vragen zorgvuldig te beantwoorden. Daarbij brengen we de financiële mogelijkheden en maatschappelijke gevolgen van de verschillende keuzes in beeld. We betrekken de gemeenteraad bij dit proces. De eerste uitgangspunten willen we verwerken in de Kadernota 2028, waarna de keuzes verder worden uitgewerkt in de Begroting 2028–2031.

Zo willen we tijdig en transparant werken aan een financieel gezond en toekomstbestendig Drimmelen.

Programma 1: Burger en Bestuur
We blijven inzetten op veiligheid, goede dienstverlening en betrokkenheid van onze inwoners. Preventie en signalering zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. In 2027 onderzoeken we de mogelijkheden voor één loket voor stichtingen, verenigingen en vrijwilligers. Met de nieuwe participatieverordening versterken we de betrokkenheid van inwoners bij gemeentelijke plannen en besluiten.

Programma 2: Openbare Ruimte
We werken aan een veilige, goed onderhouden, klimaatbestendige en biodiverse leefomgeving. Daarbij richten we ons onder meer op klimaatadaptatie, groenonderhoud en de verdere ontwikkeling van onze openbare ruimte. Ook houden we rekening met veranderende mobiliteit en de gevolgen van woningbouw voor de bereikbaarheid.

Programma 3: Ruimte, Wonen, Duurzaamheid en Economie
We blijven inzetten op woningbouw, met de ambitie om de komende vier jaar 800 woningen te realiseren. Daarnaast werken we aan het Volkshuisvestelijk Programma en zetten we stappen op het gebied van duurzaamheid en energietransitie. We versterken onze lokale economie en recreatieve mogelijkheden, met aandacht voor de Biesbosch, de Zuiderwaterlinie en ons vitale platteland.

Programma 4: Sociaal Domein
We zetten in op passende ondersteuning, preventie en het versterken van de sociale basis. Daarbij werken we aan de invoering van het Stevig Lokaal Team, passende onderwijshuisvesting en de verdere verbinding tussen zorg, welzijn, sport, gezondheid en onderwijs. We stimuleren zelfredzaamheid en collectieve voorzieningen, met oog voor de toenemende financiële druk binnen het sociaal domein.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?
De programmabegroting wordt overeenkomstig de financiële verordening besproken met de Financiële Commissie. Na vaststelling door de raad, maar uiterlijk 14 november, wordt de begroting aan de provincie aangeboden. Naar de overtuiging van het college voldoet de begroting aan de eisen van de provincie voor behoud van het repressief toezicht.

WAT ZIJN DE KOSTEN?

Tabel Finbegr. A1-1 (bedragen x € 1.000)

Begroting Gemeentebreed	Realisatie 2025		Begroting 2026 na wijziging VJN		Begroting 2027 na VJN 2026		Begroting 2027		Mutatie 2027 t.o.v. begroting 2027 na VJN 2026		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
Lasten																
Prog. 1: Burger en Bestuur	-6.478	N	-6.928	N	-6.844	N	-7.540	N	-696	N	-7.475	N	-7.345	N	-7.444	N
Prog. 2: Openbare Ruimte	-11.263	N	-12.209	N	-11.993	N	-13.378	N	-1.385	N	-13.629	N	-14.210	N	-14.185	N
Prog. 3: Ruimte, Wonen en Econ.	-14.119	N	-15.230	N	-15.219	N	-15.420	N	-201	N	-14.402	N	-11.632	N	-11.578	N
Prog. 4: Sociaal Domein	-43.583	N	-45.283	N	-44.155	N	-47.157	N	-3.002	N	-47.563	N	-45.968	N	-45.981	N
Alg. Dekkingsmiddelen	-561	N	-992	N	-1.332	N	-585	N	746	V	-587	N	-587	N	-587	N
Overhead	-12.447	N	-11.967	N	-11.668	N	-14.172	N	-2.504	N	-13.952	N	-14.106	N	-14.167	N
Totaal lasten	**-88.450**	**N**	**-92.610**	**N**	**-91.210**	**N**	**-98.252**	**N**	**-7.042**	**N**	**-97.608**	**N**	**-93.849**	**N**	**-93.942**	**N**
Baten										V						
Prog. 1: Burger en Bestuur	1.241	V	901	V	946	V	906	V	-40	N	857	V	545	V	545	V
Prog. 2: Openbare Ruimte	4.161	V	4.246	V	4.221	V	4.650	V	429	V	4.669	V	4.977	V	4.997	V
Prog. 3: Ruimte, Wonen en Econ.	11.996	V	10.611	V	10.813	V	11.522	V	709	V	10.806	V	7.777	V	7.771	V
Prog. 4: Sociaal Domein	14.317	V	13.601	V	12.275	V	12.909	V	635	V	13.084	V	12.749	V	12.494	V
Alg. Dekkingsmiddelen	62.726	V	61.595	V	64.731	V	65.110	V	379	V	62.822	V	62.363	V	62.327	V
Overhead	227	V	45	V	45	V	8	V	-38	N	8	V	8	V	8	V
Totaal baten	**94.669**	**V**	**90.999**	**V**	**93.030**	**V**	**95.104**	**V**	**2.074**	**V**	**92.247**	**V**	**88.418**	**V**	**88.143**	**V**
Saldo van baten en lasten excl. mutaties reserves	**6.219**	**V**	**-1.611**	**N**	**1.820**	**V**	**-3.149**	**N**	**-4.968**	**N**	**-5.361**	**N**	**-5.431**	**N**	**-5.799**	**N**
Mutatie reserves										V						
Storting reserves	-416	N	-743	N	-150	N	-343	N	-193	N	-654	N	-155	N	-155	N
Onttrekking reserves	2.298	V	3.134	V	1.638	V	3.492	V	1.854	V	1.822	V	1.952	V	1.942	V
Totaal mutatie reserves	**1.882**	**V**	**2.391**	**V**	**1.488**	**V**	**3.149**	**V**	**1.661**	**V**	**1.168**	**V**	**1.798**	**V**	**1.788**	**V**
Saldo van baten en lasten inclusief mutatie reserves	**8.101**	**V**	**781**	**V**	**3.307**	**V**	**0**	**V**	**-3.307**	**N**	**-4.193**	**N**	**-3.633**	**N**	**-4.012**	**N**
Correctie incidentele baten en lasten	3.286	V	434	V	-282	N	-3	N	279	V	-21	N	232	V	232	V
Structureel begrotingssaldo	**4.815**	**V**	**347**	**V**	**3.589**	**V**	**3**	**V**	**-3.586**	**N**	**-4.171**	**N**	**-3.865**	**N**	**-4.243**	**N**

Mutaties reserves op programma niveau																
Prog. 1: Burger en Bestuur	53	V	52	V	52	V	47	V	-6	N	47	V	47	V	47	V
Prog. 2: Openbare Ruimte	626	V	631	V	606	V	598	V	-8	N	681	V	811	V	801	V
Prog. 3: Ruimte, Wonen en Econ.	290	V	532	V	-77	N	595	V	672	V	-3	N	114	V	114	V
Prog. 4: Sociaal Domein	914	V	769	V	769	V	855	V	86	V	795	V	795	V	795	V
Overhead	0	V	407	V	137	V	1.054	V	917	V	-352	N	31	V	31	V
Algemene dekkingsmiddelen	0	V	0	V	0	V	0	V	0	V	0	V	0	V	0	V
Saldo mutaties reserves	**1.882**	**V**	**2.391**	**V**	**1.488**	**V**	**3.149**	**V**	**1.661**	**V**	**1.168**	**V**	**1.798**	**V**	**1.788**	**V**

Meerjarige ontwikkeling van baten en lasten

De totale baten (inkomsten) bedragen in 2027 naar verwachting € 95 miljoen, tegenover € 91 miljoen in 2026. De grootste inkomstenbron is het gemeentefonds. Deze belangrijkste inkomstenbron staat onder druk. Gemeenten staan landelijk voor het zogeheten ravijnjaar. Ook de gemeente Drimmelen ziet dat de inkomsten vanuit dit gemeentefonds in de komende begrotingsperiode dalen. Met de scherpste daling in 2028.

Eventuele compensatie voor deze daling zou de komende jaren kunnen komen vanuit Specifieke Uitkeringen. Maar het feit dat deze uitkeringen tijdelijk zijn en zelden jaren vooruit worden beschikt, maakt dat de programmabaten in ieder geval de komende jaren niet compenseren voor de daling in het gemeentefonds. Mogelijke nieuwe SPUK's worden namelijk pas opgenomen in de begroting als er een officiële beschikking is afgegeven. Zolang die er niet is, worden deze middelen niet meegenomen in de meerjarige raming.

De totale programmalasten (uitgaven) laten een iets dalende trend zien. De wettelijke taken waar we als gemeente voor staan binnen deze programma's worden niet minder. Daarom vraagt het gegeven van dezelfde taken, met als gevolg de gepresenteerde programmalasten, en dalende inkomsten uit het gemeentefonds om zorgvuldige keuzes en sturing binnen de beschikbare middelen, zodat de gemeentefinanciering structureel in evenwicht blijft.

We hebben een slag gemaakt met het op orde brengen van de formatie. Daarover bent u geïnformeerd aan de hand van de Raadsinformatiebrief Personeel – formatie op orde. De impact van deze RIB is verwerkt in deze meerjarenbegroting.

Meerjarige ontwikkeling van het structurele saldo

De begroting bestaat uit structurele en incidentele baten en lasten. Structurele posten hebben een terugkerend karakter en beïnvloeden de financiële positie op lange termijn.

Volgens de begrotingsregels moeten structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Dat betekent dat vaste uitgaven (zoals personeelslasten) moeten worden bekostigd uit vaste inkomsten (zoals algemene uitkeringen en lokale heffingen). Een positief structureel saldo betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten en de begroting dus structureel in evenwicht is. Naast het verschil tussen de structurele baten en lasten is ook het incidentele resultaat van invloed op het saldo.
Voor het begrotingsjaar 2027 is er sprake van een structureel begrotingssaldo van € 3.000 positief. De begrotingsjaren 2028 t/m 2030 laten een negatief structureel begrotingssaldo zien:

- 2028: € 4.171.000 negatief
- 2029: € 3.865.000 negatief
- 2030: € 4.243.000 negatief

Meerjarige ontwikkeling van reserves
De gemeentelijke reserves nemen de komende jaren naar verwachting af, omdat ze beleidsmatig worden ingezet. De inzet komt vooral uit de bestemmingsreserves, die bedoeld zijn voor specifieke doelen. Daarnaast beschikt Drimmelen over een algemene reserve, die dient als buffer voor financiële tegenvallers. Deze reserve draagt bij aan een stabiel financieel beleid en voorkomt dat er bij onverwachte kosten direct maatregelen nodig zijn.
In 2027 is er een onttrekking uit de reserves van € 3.492.000, waarmee een deel van de uitgaven wordt gedekt. Het grootste deel van de onttrekkingen komt respectievelijk uit de reserves kapitaallasten (€ 1.467.000), algemene reserve (€ 1.278.000, waarvan 1.195.000 structureel) en reserve realisatiestimulans (€ 497.000). Voor het volledige overzicht verwijzen wij naar onderdeel B2 van de financiële begroting.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

De raad kan bij de vaststelling van de begroting andere keuzes maken in de prioritering en financiering van beleidswensen en ambities, zowel binnen als buiten het coalitieakkoord. Daarbij moeten de financiële gevolgen voor het begrotingsjaar 2027 en het meerjarenperspectief worden betrokken. Ook moet rekening worden gehouden met de geldende eisen van de provinciale toezichthouder ten aanzien van het structurele en reële begrotingsevenwicht.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?

Voorafgaand aan de behandeling door de raad zal het college een persbericht publiceren met de belangrijkste elementen uit de begroting 2027. Na vaststelling door de raad wordt een infographic (“Begroting in één oogopslag”) gepubliceerd en de begroting via de digitale webapplicatie openbaar gemaakt.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?

Na vaststelling door de raad wordt de begroting 2027-2030 aangeboden aan de provincie Noord-Brabant. Medio 2027 ontvangt de raad de eerste update in de vorm van de voorjaarsnota 2027.

Daarnaast starten we in 2027 een traject om de vragen rondom de structurele meerjaren-tekorten zorgvuldig te beantwoorden. Daarbij brengen we de financiële mogelijkheden en maatschappelijke gevolgen van de verschillende keuzes in beeld.

We betrekken de gemeenteraad bij dit proces. De eerste uitgangspunten willen we verwerken in de Kadernota 2028, waarna de keuzes verder worden uitgewerkt in de

Begroting 2028–2031. Zo willen we tijdig en transparant werken aan een financieel gezond en toekomstbestendig Drimmelen.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

S.K. Maas	B.H.G. Scholtze
Loco-gemeentesecretaris	Burgemeester

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;12 oktober 2026

gelet op ;

B e s l u i t :

1. De primaire begroting 2027-2030 vast te stellen
2. De investeringsprognose 2027-2030 vast te stellen conform bijlage 3 van de begroting 2027-2030
3. De algemene financiële en beleidsmatige richtlijnen voor de verbonden partijen vast te stellen conform de paragraaf Verbonden Partijen en de specifieke financiële en beleidsmatige richtlijnen conform bijlage 5 van de begroting 2027-2030
4. Het college opdracht te geven tot uitvoering van de begroting 2027–2030

Made, 5 november 2026

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening